

Årsplan i norsk for 10.trinn skoleåret 2026-27

LÆREVERK/LÆRINGSRESSURSER:

Fabel, A-univers
Nye Kontekst

UKETIMER: 4

Kompetansemål etter 10. trinn

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

1. lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler
2. sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid
3. beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
4. lytte til og lese tekster på svensk og dansk og gjøre rede for innhold og språklige trekk
5. utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon
6. gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer
7. bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster
8. utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon
9. bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer
10. informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium
11. skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål
12. bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster
13. uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter
14. lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer
15. forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag
16. utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter

Periode	Hvorfor skal elevene lære? -fagets relevans	Hva eleven skal lære -kjerneelement -gr.l. ferdigheter -tverrfaglige temaer -kompetansemål	Hvordan skal elevene lære?	
			-aktivitet -ressurser	Vurdering (VFL)
Uke 34-37	Identitetsutvikling Delta i demokratiske prosesser	- uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter - lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler - informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	Forarbeid til Polen/Tyskland: Lese tekster, menneskerettigheter "Du må ikke sove, Blodspor, Anne Frank, Fader Kolbe , Til ungdommen" utdrag fra "Himmelarkivet" - Gaute Heivoll Han var enno varm Soldaten som ikke skjøt Etterarbeid: Skriv en tekst med inspirasjon fra det du opplevde på turen	Skriveoppgave i forbindelse med tur (artikkel eller fortelling) med vurdering, innlevering

		-skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål		
38	Polen/Tyskland			
39	Etterarbeid: Skriv en tekst med inspirasjon fra det du opplevde på turen , innlevering uke 39			
40	Høstferie			
41-45	Språklig mangfold	- informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium - utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråk-varianter - lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler	Dialekter, multietnolekter, sosiolekter. Kjenne til ulike målmerker. Lese utdrag fra bøker: -Hør her'a -Alle utlendinger har lukka gardiner -Da vi var yngre Sangtekster: -Haugenstua -Tæsiesangen Film: -Hør her'a -Alle utlendinger har lukka gardiner -Hva vil folk si? -Skylappjenta? Film, bildebok	Skriftlig (nynorsk?) + fagsamtale/podcast Se en film, refleksjonstekst på nynorsk - til vurdering.
46	Språklig mangfold	-lytte til og lese tekster på svensk og dansk og gjøre rede for innhold og språklige trekk	nordeniskolen.org Att døda et barn Sangen: svag (Victor Leksell) Sammenligne dansk og svenske tekster.	Muntlig vurdering i timene
47		Terminprøver		
48-51	muntlig kommunikasjon og skriftlig tekstsakapning	-lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler -gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer	Lytte til og lese kåserier Skrive eget kåseri	Innlevering
52-1	Juleferie			
1-3 (uke 4 er arbeidsuke)	Tekst i kontekst	-lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler	Novelle Lese noveller fra ulike tider, ta med litterære perioder: Karen, Karens jul, Liket, Matt. 18.20,	Muntlig og skriftlig (nynorsk) Logg - hva har de lært, hvilke valg har de tatt, begrunne valgene sine osv.

		-sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid -utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon -gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer	Analysere, modernisere, adaptere, filme....	
5-7	Språket som system og mulighet	-forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag	Språkhistorie 1800-tallet - nå Språkdebatten (bokmål/nynorsk) Velg en tekst + en forfatter fra en periode i språkhistorien, og velge selv hvordan de skal vise kompetansen sin.	Elevene velger vurderingsform selv, f.eks podcast, dramatisering, fagsamtale+++
8	Vinterferie			
9-14	Tekst i kontekst Kommunikasjon	-uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter -sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid	Drama Et dukkehjem Vise filmen? Evt deler av filmen. Sammenligne Nora i et dukkehjem med Nora i skam?	Drama, muntlig
12	Påskeferie			
15 og utover			Årsprøver, repetisjon, eksamen	
17 - 20	Repetisjon og forarbeid i forhold til eksamen	sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid lytte til og lese tekster på svensk og dansk og gjøre rede for innhold og språklige trekk gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og	Elevene skal øve seg i både skriftlige og muntlige sjangere. Beherske å uttrykke seg både muntlig og skriftlig.	Muntlige og skriftlige vurderinger underveis

		ordbøying på hovedmål og sidemål bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter		
Uke 21	Skriftlig eksamen			